

„Z największą brutalnością...”, Zbrodnie Wehrmachtu w Polsce, wrzesień - październik 1939 r.

„Z największą brutalnością...”, Zbrodnie Wehrmachtu w Polsce,

wrzesień – październik 1939 r.

Biblioteka Królewska

1 – 28 września 2004 r.

Wystawa została przygotowana przez **Biuro Edukacji Publicznej Instytutu Pamięci Narodowej** oraz **Niemiecki Instytut Historyczny w Warszawie**.

Autorzy wystawy:

Scenariusz: **Jochen Böhler, dr Paweł Kosiński, dr Piotr Łysakowski**

Współpraca: **Anna Piekarska, Agnieszka Rudzińska, dr Rafał Wnuk**

Konsultacja naukowa: **prof. dr hab. Czesław Madajczyk, dr hab. Paweł Machcewicz, prof. dr hab. Klaus Ziemer**

Koncepcja plastyczna: **Krzysztof Burnatowicz**

Wykonanie: **Agencja DUX**

Ekspozycja ukazała zbrodnie armii niemieckiej popełnione na ziemiach polskich w okresie pierwszych dwóch miesięcy II wojny światowej.

Jej celem było także uzupełnienie wystawy hamburskiego Instytutu Badań Społecznych *Wojna na wyniszczenie. Zbrodnie Wehrmachtu 1941 – 1944*. Wiele środowisk w Niemczech uznało tę ekspozycję za szarganie świętości i zamach na dobre imię niemieckiego żołnierza. Wywołała ona szeroką dyskusję na temat roli Wehrmachtu w II wojnie światowej. Wykazała jednoznacznie, iż w niemieckiej pamięci historycznej dominuje stereotyp, według którego zbrodnie popełniali członkowie SS i funkcjonariusze formacji policyjnych, żołnierze frontowi zaś walczyli przestrzegając prawa wojennego i z szacunkiem dla przeciwnika. Podważając ów stereotyp, hamburska wystawa przyczyniła się do utrwalenia innego fałszywego mitu, jakoby działania Wehrmachtu nabrały zbrodniczego charakteru dopiero od czerwca 1941 r., po ataku na Związek Sowiecki. Tymczasem armia niemiecka od pierwszego dnia wojny prowadziła działania z pogardą dla międzynarodowych konwencji, a „rycerscy” żołnierze Wehrmachtu dopuszczali się licznych przestępstw na jeńcach wojennych i ludności cywilnej.

Na wystawie pokazano przykłady tych zbrodni, za które bezspornie odpowiedzialni są żołnierze niemieccy. Popelnili je od 1 września do 25 października 1939 r., a więc w czasie funkcjonowania tzw. administracji wojskowej, kiedy to Wehrmacht sprawował władzę zwierzchnią nad okupowanymi terenami i ponosił pełną odpowiedzialność prawną za działania wszystkich formacji i instytucji III Rzeszy na zajętych przez Niemców terytorium II Rzeczypospolitej.

Ekspozycję podzielono na kilka większych bloków tematycznych. Zaprezentowano niemieckie przygotowania do wojny, wskazano na ich aspekt militarny, ideowy i polityczny. Ukazano postępy niemieckiej i radzieckiej maszyny wojennej we wrześniu 1939 r. Przedstawiono przykłady aktów zbrodni dokonanych zarówno podczas bombardowań lotniczych, jak i na internowanych, cywilnych obrońcach, zakładnikach, a także przejawy antysemityzmu i przestępstwa na jeńcach wojennych. W podsumowaniu znalazło się miejsce na ukazanie postaw Niemców wobec zbrodni.

Wystawa czynna była

od **wtorku** do **soboty** w godz. **10.00 – 18.00**,

w **niedziele** i **poniedziałki** w godz. **11.00 – 18.00**

Geny biletów: **5 zł** i **3 zł**, lub w ramach zwiedzania trasy I.